

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illustrissimi Domini Simonis De Fierlant, Hispaniarum Ac
Indiarum Catholico Regi, In Hispania Ac Belgio, A Concilio
Status, Brabantiae Cancellarii, Catholico Ab Affectu
Tractatus, Quo, Clarissime ...**

Fierlant, Simon de

Coloniae Agrippinae

Articulus IV. Scholasticus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37059

ARTICULUS IV.

Scholasticus.

SS. THOMAS & BONAVENTURA *Scholarum Principes* &
à communi Sententia, & contra Trium-Viros stant.

Patres dedimus, nunc fideles Patrum interpretes & Scholarum Principes accipe, quorum post Patres prima est, & veneranda in scholis autoritas; & meritò; nam præter alia laudum titulorumque decora, à Summis uterque Pontificibus, alter à Pio V. alter à Sixto itidem V. ad numerum quatuor Ecclesiæ Doctorum gloriosè adjecti sunt, illustre sanè & perpetuum cælestis eorum doctrinæ testimonium. Non erit ergo imbelle nec contemnendum præsidium, quod ab eorum ita canonizata Theologia sententiæ nostræ accedet.

Incipiamus ab iis D. Thomæ verbis tam pro nostra sententia manifestis, ut succumbat Macarius, nec nisi turpiter, & cum aliqua magni Doctoris injuria, ut suprâ vidimus, elabatur. Nihil est, in quo impotentius se jactent novi Magistri, quam ubi id agunt, pœnitentiam veram non esse, esse fictitiam, quam in idem peccatum relapsus consequatur; huc rationes, huc SS. Patrum oracula detorquent, & omni id studio inculcant: nec mirum; nam cum hoc

O o

uno

uno magna eorum dogmatum pars ita connexa est, ut merito illud superiori articulo alteram Vergerianæ doctrinæ basim nominarim. Hanc ibi Patres, hîc D. Thomas, hîc S. Bonaventura destruent; & ille quidem 3. p. q. 84. a. 10. ad quartum Adversariorum argumentum ex iis SS. Patrum fragmentis confutum, quæ importunè opportunè nobis Trium-Viri identidem objectant, ita respondet: *Dicendum, quod pœnitere est ante acta flere, & flenda non committere, simul dum flet, vel actu, vel proposito: ille enim est irrisor, & non pœnitens, qui simul dum pœnitet, agit quod pœnitet, vel proponit iterum se facturum, quod gessit, vel etiam actualiter peccat eodem vel alio genere peccati. Quod autem aliquis postea peccat vel actu, vel proposito, non excludit, quin prima pœnitentia vera fuerit: numquam enim veritas prioris actus excluditur per actum contrarium subsequentem. Sicut enim verè cucurrit, qui postea sedet, ita verè pœnituit, qui postea peccat. Bellissimè, nam si à nobis hoc tempore conductus aut inductus esset Angelicus Doctor, aptius ad rem nostram loqui non posset: quid vos autem ad hæc Trium-Viri? respondet in communi causa unus Macarius pag. 228. Hæc explicatio SS. Patrum (& D. Thomæ) valde est contorta. Imo tu ita his verbis contortus es, ut extorquere te non possis: sed supra ob tam temerarium responsum à me vapulasti, nec æquum est idem crimen bis luere. Audiamus Bonaventuram in 4. dist. 14. part. 1. dub. 4. eundem nodum iisdem propè verbis solventem: *Potest, inquit,**

referri ad idem tempus vel ad aliud. Si ad idem tempus, tunc non stat pro actu non committendi, sed pro affectione, ut scilicet quando pœnitemus, velimus iterum non committere, vel non velimus; sicut illi, qui de uno peccato pœnitent, & de alio non pœnitent: ET ITA NON EXCLUDIT CASUM SEQUEM, SED MALAM VOLUNTATEM PRÆSENTEM, si autem referatur ad futurum, &c. Similia habet ibid. part. 2. dub. 2. & art. 1. q. 1. distinctè explicat, quo sensu vera sit pœnitentia etiam illa, quæ in idem relabitur; verum longior est sententia, & quid attinet exscribere, qui non aliud responsum expectare debeam, quam illud Macarianum, contorta est hæc explicatio. Fidelior scilicet Macarius interpret est, imo si hunc interpretem audire lubeat, mira profectò loquentur & docebunt Patres.

Duræ fidei sunt & tardi ad credendum Trium-Viri, nec verbis satis pœnitentis fidunt aut lacrymis, & nisi moralem certitudinem de dispositione habeant, non absolvent: & hic multorum dogmatum Vergerianus fons est; at non ex Angelicæ aut Seraphicæ doctrinæ scatebris profluit. *Non tenemur ad Eucharistiam accedere cum caritate secundum veritatem, sed sufficit secundum PROBABILITATEM: sic dico, quod ad Sacramentum pœnitentiæ non est necesse, quod accedat habens caritatem (& dispositionem) sufficientem secundum veritatem, sed sufficit secundum PROBABILITATEM; ita non ex Casuistarum turba laxo aut probabilista aliquis, sed Seraphicus Doctor dist. 17. p. 2. a. 1. q. 4. Angelicus autem nihilò Trium-*

Viris æquior, *Rector Ecclesiæ*, inquit in suppl. q. 8. a. 5. ad. 2. *debet vultum pecoris sui agnoscere dupliciter; uno modo per sollicitam exterioris conversionis considerationem . . . . & in hac cognitione non oportet, quod credat subdito, sed certitudinem facti, in quantum potest, inquirat; alio modo per Confessionis manifestationem, & quantum ad hanc cognitionem, non POTEST MAJOREM CERTITUDINEM ACCIPERE, quam ut subdito credat, quia hoc est ad subveniendum conscientia ipsius. Vnde in foro Confessionis creditur homini & pro se & contra se, non autem in foro exterioris iudicii.* Aliis uterque locis Trium-Viratum impugnat & expugnat: addo breve illud Bonaventuræ ibid. parte 3. a 1. q. 3. *Confessio est adeo onerosa sive ignominiosa, quod . . . . pauci audeant plenè & integrè confiteri etiam coram unico Sacerdote: facit illud ad confirmationem eorum, quæ supra dicta sunt.*

Nunc hic meritò oriatur hæc quæstio, unde ergo suam moralem Trium-Viri hauserint: si nec Scripturæ, nec Patribus, nec Scholæ Principibus eam debeant. Otiosa hoc tempore quæstio est, detecti jam dudum sunt eorum loci Theologici, Petrus d'Osma, Marcus Antonius de Dominis (legi meretur fraus hæreticorum decima partis primæ) Montaltii Litteræ, Wendrochii Notæ, Rituale Aletense, & plures ejusmodi damnati furfuris Libelli; verba ad manum sunt, quibus fidem faciam, sed nolim tam nigris verbis caput hoc tam Catholicum profanare, nimium est nominasse.